

CIPRA zahteva protokol o izvajanju Alpske konvencije na področju voda

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) od alpskih držav že vrsto let zahteva pripravo ustreznega protokola o izvajanju Alpske konvencije na področju voda. Ob mednarodnem letu celinskih voda, kot je letošnje leto razglasila OZN, je CIPRA danes v Innsbrucku v vseh štirih jezikih Alpske konvencije predstavila predlog besedila za omenjeni protokol, ki ga je pripravila sama.

Alpsko konvencijo so alpske države in Evropska unija podpisale leta 1991 v Salzburgu. Mednarodno pogodbo, ki si prizadeva za varstvo in uveljavitev trajnostnega razvoja v alpskem prostoru, so nato ratificirale vse pogodbenice, tako da je danes veljavni pravni akt na območju Alp.

Uresničevanje določb Alpske konvencije je predvideno v obliki tako imenovanih izvedbenih protokolov. Doslej so bili protokoli izdelani za devet področij, med drugimi za varstvo narave in nego krajine, energijo, promet, turizem itd..

Ali voda za Alpe ni pomembna tema?

Alpska konvencija predvideva v primeru upravljanja z vodami kot tematskega področja Alpske konvencije poseben protokol, s katerim bo mogoče uresničiti splošne določbe Konvencije. Protokol bi tako moral zagotoviti ohranjanje ali ponovno vzpostavljanje zdravih vodnih sistemov, vendar pa ni bil nikoli pripravljen in to kljub stalnim zahtevam Mednarodne komisije za varstvo Alp (CIPRA), ki je bila pobudnica Alpske konvencije in ima danes pri Alpski konvenciji status uradne opazovalke. CIPRA zato od pogodbenic Alpske konvencije pričakuje, da bodo v mednarodnem letu celinskih voda 2003 vendarle pričele z izdelavo omenjenega protokola.

Peter Haßlacher, član predsedstva CIPRE-Avstrija, je ob podpisu Listine o vodah konec minulega tedna v Innergschlößu izrazil zahtevo, da je treba pričeti z izdelavo protokola za področje voda. Pri tem ga je podprl tudi avstrijski zvezni minister za okolje Josef Pröll, ki je to zahtevo v imenu Republike Avstrije že večkrat izrazil. Peter Haßlacher je zato prepričan, da se bodo pogodbenice Alpske konvencije s to pobudo strinjale.

Alpe so življenjski in gospodarski prostor za tamkajšnje prebivalstvo in imajo v vlogi evropskega vodnega zbiralnika največji pomen tudi za območja izven alpskega prostora. Voda namreč ni običajno tržno blago, temveč je dediščina, ki jo je treba kot tako varovati, braniti in z njo ustrezno ravnati, je poudaril predsednik CIPRE Andreas Weissen. Alpske države se zavedajo svoje velike odgovornosti, da morajo v splošnem interesu vodne vire in ekološko funkcionalnost voda ohranjati ter jih izboljšati, kjer je to potrebno. Porečja številnih tekočih voda v alpskem prostoru segajo čez ozemlje več držav, zato je mogoče določene probleme reševati le na čezmejni ravni, alpske države pa morajo skupaj sprejeti ustrezne ukrepe. Ne nazadnje je tudi preprečevanje poplav tista pomembna naloga, ki se je morajo alpske države lotiti skupaj.

Zapolnjena bo pomembna vrzel

Ker se pogodbenice Alpske konvencije na zahteve CIPRE za izdelavo „vodnega protokola“ doslej niso odzvale, je CIPRA sklenila, da bo v smislu konstruktivnega predloga za nadaljnji razvoj Alpske konvencije sama pripravila besedilo za omenjeni protokol. Predlog je na voljo v vseh štirih jezikih Alpske konvencije, torej v francoščini, italijanščini, nemščini in slovenščini.

Kot je pojasnil direktor CIPRE-International Andreas Götz, bo protokol za področje voda vseboval ne le pomembne podlage za preudarno ravnanje z vodo, temveč bo tudi zapolnil pomembno vrzel na področju varstva Alp. Le s takim protokolom je namreč mogoče doseči enotna merila za varstvo ledenikov, ki bo ustrezalo potrebam sodobnega časa. V nekaterih državah je namreč opaziti zelo zaskrbljujoč trend k nadaljnjemu odpiranju ledenikov: gradnja infrastrukture na ledenikih v turistične namene bo skladno z zahtevami CIPRE prepovedana.

Jürgen Trittin: varstvo pred poplavami kot prednostni cilj

Vsekakor pa voda za ljudi nima samo pozitivnih strani, temveč jih lahko tudi ogroža, npr. s poplavami. Ta vidik zavzema v predlogu CIPRE pomembno mesto. Poplave, ki smo jim bili priča v zadnjih letih, so pokazale, da bomo v prihodnje potrebovali strategijo, ki bo uporabljala ukrepe, s katerimi bo mogoče vnaprej preprečiti tovrstne naravne nesreče. Nemški zvezni minister za okolje Jürgen Trittin je v svojem nastopnem govoru kot predsedujoči Alpske konference, tj. konference okoljskih ministrov vseh alpskih držav, poudaril, da bo ta vidik ena od osrednjih nalog, ki si jih je zastavilo nemško predsedstvo Alpske konvencije. Nemčija predseduje Alpski konferenci v letošnjem in prihodnjem letu.

Zato je nujno potrebno, da pogodbenice Alpske konvencije med seboj sodelujejo pri izvajanju skupnih ukrepov na področju raziskovanja, izobraževanja in obveščanja kakor tudi pri čezmejnem sodelovanju, izvajanju skupnih projektov o skrbnem ravnanju s pitno vodo in vodami ter pri nujno potrebnem preprečevanju škodljivih dogodkov. Protokol Alpske konvencije na področju voda je za tako sodelovanje odlično izhodišče.

Presežna vrednost v primerjavi z evropsko okvirno vodno direktivo

Evropska direktiva, ki določa okvir za delovanje Skupnosti na področju vodne politike, je koristen instrument varstva voda, s katerim razpolaga EU. Vendar pa je danes šele polovica držav, ki so pogodbenice Alpske konvencije, tudi članic držav Evropske unije. Za Lihtenštajn, Monako in Švico ter za krajše obdobje tudi za Slovenijo direktiva ne velja.

Ne glede na to evropska okvirna direktiva o vodi posebnosti alpskega prostora ne obravnava. Nasprotno pa je ravno Ciprin predlog za protokol na področju voda tisti, ki upošteva posebne tako ekološke in socialnogospodarske značilnosti Alp kakor tudi potrebe alpskega prebivalstva, ugotavlja Jochen Sohnle, predavatelj vodnega prava na Univerzi v Chambéryju. Predlog s posebnim ozirom na stanje v Alpah ureja tudi problematiko umetnega zasneževanja, kot je npr. vpliv kemijskih dodatkov za umetno zasneževanje na kakovost vode ali odvzem vode za potrebe umetnega zasneževanja v času pomanjkanja vode. V evropski okvirni direktivi to ni predvideno, prav tako pa to velja tudi za druge posebne dogodke oz. pojave, ki so posledica delovanja vode, npr. plavajoči led in plazovi.

18. julij 2003/CIPRA/DS

Nadaljnje informacije od 18. julija 2003 dalje na domači spletni strani { [HYPERLINK "http://www.cipra.org"](http://www.cipra.org) }.

Informacije po telefonu: na dan tiskovne konference 18. julija 2003 (razen od 10.30 do 11.30) pri direktorju Andreasu Götzju na tel. št. 0041 79 61 51 19.